

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Quòd oratio Dominica est excelle[n]tissima, in septem petitionibus
comprhendens quicquid est congruum peti, & necessarium ad
impetrandum. Cap. XLIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

corpus de Christi corde, qui soluebat illud humidū vaporosum. Nam diuinus amor in corde Christi dum timorem humanum euicit, totus eius sanguis exhilaratus commouebatur quasi pronus effluere ex vi amoris impellentis, ac si nō posset expectare tempus, quo effunderetur. Sic tu fidelis Christi seruus, stude cor tuum in oratione tanto deuotionis spiritu & ardore succendere, quod pro eius amore sanguinem tuum non verearis effundere, sed affectes, vt calescente spiritu totus sanguis in corpore quasi spiritui dulciter alludens, se promptū exhibeat ad exudandum. Sed pro pudor, sunt nonnulli, secundum Gregorium, qui prolixas preces ad Dominum habēt, sed mores & vitam deprecantium nō habent. Nam caelestia promissa petitionibus sequuntur, operibus fugiunt: nec oratio pondus virtutis habet, quam nequaquam perseuerantia continui amoris tenet. Quintum est, vt voluntatem nostram liberē diuina volūtati subijciamus, exemplo Christi, qui sudans in agonia carnis & spiritus prae horrore poenarum & dolorum, cum non fuerat exauditus, liberē voluntatem suam paternae voluntati submisit, dicens: *Veruntamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Et quod coeperat, deuotē perfecit, vt & nos in omni pressura doloris, paupertatis, aduersitatis, infirmitatis, tentationis, persecutionis, & desolationis, ad tutissimū orationis refugium recurretes, diuino beneplacito nos per omnia submittamus. In volūtatē enim libera subiectione totum consistit meritum, sine qua nihil offertur Deo gratum: quia est quasi quoddam spirituale tributum, sponte Deo de nostris visceribus offerendum.

Oratio resignata.
Lucæ 22.
Matth. 26.

Quod oratio Dominica est excellentissima, in septem petitionibus comprehendens quicquid est congruum peti, & necessarium ad impetrandum. Cap. XLIII.

Orationis Dominicae quanta sit excellentia Matth. 6.

Numquam, quem diligit anima mea, vidistis? Inter omnes orationes vocales oratio Dominica primatum obtinet, & excellentissima iudicatur dignitate, breuitate, & fecunditate, vt pote ab ipso, cui oratur, prouidē cōposita, vt sic illi adhibeatur maior reuerentia, diligentia, & confidentia, præsertim cum paucis verbis in septem petitionibus comprehendit quicquid est petibile & necessarium ad impetrandum. Et, secundum Thomam in Secunda Secundæ, non solum in oratione Dominica petuntur omnia, quæ rectē desiderare possumus, sed etiam eo ordine, quo desideranda sunt, vt
non

non solum nos instruat postulare, sed etiam ut sit informativa totius nostri appetitus. Et primo docet nos captare benevolentiam illius, quem rogamus, dicens: (*Pater noster qui es in celis*), ut etiam ipsum fidelissimum, verissimum, & piissimum Patrem nostrum esse recolamus, tum ratione creationis, qua nobis impressit imaginem & similitudinem suam: (de ratione autem filij est, quod ei patris imago & similitudo sit impressa:) tum ratione redemptionis, ut sicut in creatione suscepimus esse naturam, sic in recreatione recipemus esse gratiam, incorporati Christo per Sacramentorum susceptionem: tum ratione glorificationis, qua feliciter renascimur in gloria. Beatorum enim omnium Pater erit per gloriam, quia *quicumque Spiritu Dei aguntur, ij filij Dei sunt. Quod si filij, & heredes Dei*, quia Deum pro hereditate habituri, *coheredes autem Christi*: quia sicut Christus in fruitione paternae hereditatis continuè nascitur filius naturalis, sic & nos in illa fruitione continuè nascimur filij adoptionis. Delectatur igitur a nobis vocari Pater, ut amorem suum ad nos certius agnoscamus, & per hoc amorem nostrum ad eum efficacius excitemus, ac malum diligentius cauentes, quod bonum est diligentius perficiamus, ne tanto Patre tanquam filij degeneres indigni iudicemur. Prima igitur petitio est: (*Sanctificetur nomen tuum*), id est, da Domine intelligere per lumen fidei sanctitatem tuam, ut per hoc te summum bonum toto affectu iam cognitum diligamus, ac omnino conatu honoremus & colamus. Intellectus enim humanus primo per fidem ordinatur ad Deum, & hoc in prima postulatione Dominus petere nos docet, cum dicit: *Sanctificetur nomen tuum*, id est secundum Augustinum, ita Deus innotescat hominibus, ut non aestimetur ab eis aliquid sanctius, vel magis sanctum. Nam secundum Bernardum, omnia nomina de Deo dicta, aut sonant potentiam maiestatis, aut gratiam pietatis, ut sic ingerant aut timorem reuerentialem, aut amorem paternum. Illud tamen nomen, quod sonat gratiam pietatis, ut est *Iesus*, miseris sapit dulcius, reficit uberius, consolatur plenius. Quod tunc in nobis sanctificatur, cum sanctitatem per nos in eo cognitam imitamur, ut sicut Christiani vocamur nomine, sic veritatem Christianitatis demonstramus in opere: alioqui *fides sine operibus mortua* iudicatur, nec in nobis Dei nomen sanctificatur, sed potius blasphematur.

Secunda est: (*Adueniat regnum tuum*), scilicet nobis promissum, & Christi sanguine conquisitum. Proprium enim est filiorum petere regnum & hereditatem eis debitam: & ideo statim eos docet tanquam

Pater noster.
Deus triplici ratione dicitur.

Rom. 8.

Petitio prima.
Nomen Dei quando sanctificatur in nobis.

Jacob. 2.

Secunda.
Regnum.

Hh veros

veros filios, petere regni & hereditatis possessionem: quamuis primò potest intelligi de regno anime penitentis, in quo regnat Deus, expulsis vitijs per virtutum bonam fragrantiam. Secundò, de regno anime sapientis, quod aduenit per augmentationem gratiæ. *Regnum enim Dei intra nos est*, quod, secundum Apostolum, *est iustitia, pax, & gaudium in Spiritu sancto*. Tertio, de regno Ecclesiæ militantis, vt illud adueniat per sancta operatione, sicut aduenit per fidem, ac ita regnum Ecclesiæ militantis veniat ad regnum Ecclesiæ triumphantis, vt vnũ regnum fiat, velut *unum ouile & vnus pastor*. Hoc enim frequenter petimus, vt desiderium nostrum ad illud regnum excitemus, in quo Christus regnat cum omnibus Sanctis. Tertia est, de voluntate diuina in omnibus adimplenda, cum dicit: (*Fiat voluntas tua*.) Quia nomen Dei sanctificare non valemus, nisi sanctè viuamus: nec Dei regnum obtinere possumus, nisi per merita bonæ actionis: nec ista adipisci valemus, nisi per impletionem diuinæ voluntatis, quam impleri petimus à nobis, (*in terra*) existentibus (*sicut in celo*) id est, Angelis & Sanctis. In qua petitione summa omnis meriti, & sanctitatis, breuissimè & excellentissimè exprimitur. Cum enim Deus fieri velit omne bonũ, & deuitari omne malũ, ideo voluntas nostra tunc solum est bona, cum innititur diuinæ voluntati vt principio mouenti & exemplari regulanti. Et dicit Abbas Isaac in Collationibus Patrum, quod non potest esse maior oratio, quàm optare, vt terrena caelestibus æquari mereantur in perficiendo diuinũ beneplacitũ. De talibus enim ait Christus: *Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, qui in celis est, ipse meus frater, soror, & mater est*. Mater, inquam, quia Christus in eo spiritualiter operatione Spiritus sancti concipitur: soror autem & frater, quia regni coheres efficitur. Nam vtrumque nominat, ne sexum contemnere videatur. Quarta est: (*Panem nostrum quotidianum da nobis hodie*.) Quod primò intelligitur de pane quotidiano, sine quo ad prædictas tres petitiones consequendas peruenire non possumus, quia per illum ad Dei seruitium secundum Dei voluntatem peragendum, necessarium est nobis robur sustentamenti corporis & animæ: vt pote in quo pane intelligitur omne necessarium ad victum corporis & spiritus. Includit enim trinam petitionem, secundum quod triplex panis distinguitur. Prima petitio dicitur casta, postulans quicquid necessarium est humano corpori, vt *habentes victum & vestitum, his contenti simus*. Secunda castior, postulans spirituale nutrimentum animæ, sicut sit.

1. Tim. 6c.

ut sit.

ne sit panis doctrinae siue gratiae, siue spiritualis lactis, vel Eucharistiae, quem licet non teneamus quotidie sumere sacramentaliter, tamen spiritualiter debemus recipere, quod est ipsi Christo per fidem & charitatem incorporari. Tertia castissima, postulans Deum fructu felicitissima possidere. Et ideo dicitur apud Matthaeum: *Panem nostrum super-* Math. 6.
sufficientiam, quia Deus est panis super omnem substantiam creatam sustentans, & mentem nostram vitificans, sine defectu satians, sine fastidio delectans, & aeternaliter sine morte vitificans. Quinta est, dimissio debitorum. Quasi diceremus: Tu Pater, cui proprium est misereri semper & parcere: *dimitte nobis debita nostra*, miserando & indulgendo, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Per hoc enim Deum compellimus ad miserendum, qui re promissit dicens: *Dimittite, & dimittetur vobis:* Lucæ 6.
quia eadem mensura, qua mensi fueritis, remetietur vobis. De qua remissione plenius videbitur infra. Sexta petitio est: *Ei ne nos inducas in tentationem*, qua scilicet oramus, ne inducamur in tentationem, eo quod diuinum adiutorium cooperatum ad bonum, & a malo defensum est nobis necessarium. In ducimur in tentationem, secundum Augustinum, quando tales sustinemus, quas ferre non possumus. Sed consolatur nos Apostolus, dicens: *Fidelis Deus, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis*, scilicet sustinere: *sed faciet cum tentatione prouentum*, id est, virtutis incrementum, ut possitis sustinere, quod fit per humilitatem. Vnde dicit Augustinus: Illi non crepuit in fornace, qui non habent ventum superbiae. Septima est, qua ab omni malo peccati & miseriae mundi huius liberari petimus, dicens: *Sed libera nos a malo*. Vel malum hic vocat, secundum Chrysostomum, diabolum antonomastice, propter excellentiam suam malitiam, non quae ex natura est, sed quae ex electione, qua in omnibus, quae possunt irretire vim animae concupiscibilem, vel irritare irascibilem, vel obscurare rationalem, nos aggreditur ad deceptionem & supplantationem. Denique beatus Augustinus has septem petitiones adaptat septem donis Spiritus sancti, & septem beatitudinibus, dicens: Si timor Dei est, quo beati sunt pauperes spiritu, petamus ut sanctificetur in hominibus nomen Dei timore casto. Si pietas est, qua beati sunt mites, petamus ut veniat regnum eius, ut mitemus, nec ei resistamus. Si scientia est, qua beati sunt, qui lugent, oremus ut fiat voluntas Dei, quia sic non lugebimus. Si fortitudo est, qua beati sunt qui esuriunt, oremus ut panis noster quotidianus detur nobis. Si consilium est, quo beati sunt misericordes, debita demittamus,

H h 2 vt &

Petitioes, ut
apertur donis
Spiritus
sancti.

vt & nobis nostra similiter dimittantur. Si intellectus est, quo beati sunt mundo corde, oremus ne duplex cor habeamus, téporalia sectando, de quibus tentationes fiunt in nobis. Si sapiétia est, qua beati sunt pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur, oremus vt liberemur à malo. Ipsa enim liberatio liberos nos facit Dei filios.

De quarto gradu contemplationis, quæ est speculario. Et de intellectu, prout est vis animæ vel virtus seu donum. Et de sapore spiritus. Cap. XLIIII.

Ego dormio, & cor meum vigilat. Cantic. quinto. Ratio vigilare semper debet super gregem cogitationum, locutionum, & operum: quia neglecta mens cæcitatem incurrit, vt minus homo se cognoscat, minus videat qualis sit, vel esse debeat, quantum fallatur, quantum delinquat. Si ergo sollicitè super gregem bonarum cogitationum vigilat, vt has nutriat, & malas reprimat, diuina gratia super eum largius coruscabit, qua radiante & circumfulgente, vires contra malas cogitationes accipiet, vt eas sopiat & dormire faciat. Cùm ita principatur ratio & vigilat, tunc dormit sensualitas. Et huiusmodi verè dicere potest: *Ego dormio*, scilicet, secundum hominem exteriorum, & *cor meum vigilat* secundum hominem interiorum. Dum enim exercet spiritualia, corde vigilat ad salutem: sensualitate verò dormit: vigilant cogitationes bonæ, dormiunt mala: sopiuntur desideria carnalia, excitantur spiritualia, totusq; homo spiritualis ad caelestia spirat & anhelat, quartum gradum cõtemplationis amplexans, qui est in intellectu. Et est ea vis animæ, quæ percipit inuisibilia, sicut Angelos, animas, & omnem spiritum creatum. Nam intellectus sic acceptus, cooperatur ad cõtemplationem, quia quandam importat intimam speculationem. Dicitur enim intellectus, quasi intus legens, & penetrans vsq; ad essentiam rei. Obiectum enim intellectus est, quod quid est, vt dicitur in tertio de anima. Accipitur autem intellectus quandoque pro virtute intellectuali, prout est habitus principiorum naturalium, quæ lumini naturali subsunt. Et sic ostendit intellectus veritatè infalibilibiter: quia, secundum Augustinum, intellectuali visione nunquã anima fallitur. Aut enim intelligit, & verum est: aut si verum nõ est, non intelligit: & ideo sic acceptus intellectus cooperatur ad cõtemplationem. Accipitur etiam intellectus, quandoque, prout est donum Spiritus sancti: & sic est habitus supernaturalis supernaturalium principio-

Intellectus.